

Op zoek naar 70.000 euro

Of 'ie er echt komt? Er gaapte bij het ter perse gaan van deze uitgave van **Onderwatersport** nog een gat van zo'n zeventigduizend euro tussen droom en realiteit. Het afzinken van een betonnen scheepscasco in de Grevelingen, 58 meter lang, 8 meter breed en 6 meter hoog. Een gezamenlijk initiatief van **Rijkswaterstaat Zeeland, Duikcentrum de Kabbelaar, Natuur- en Recreatieschap de Grevelingen, Provincie Zeeland, Gemeente Schouwen-Duiveland** en de door de NOB opgerichte stichting **Zeeuwse duikwrakken (SZDW)**. Er wordt **driftig naar die ontbrekende 70.000 euro's gezocht**.

FOTO'S: RIJKSWATERSTAAT ZEELAND

Het betonnen casco ligt nu nog in het gebied de Schelphoek op een zandplaat temidden van een aantal andere betonnen objecten. Bij laag water ontstaat een zandplaat en bij hoog water verdwijnt het scheepscasco, uitgezonderd de achtersteven, volledig onder water. De verwachting is dat het scheepscasco min of meer 'vast zit' in het zand. Voor het project wordt het scheepscasco verplaatst en in de Grevelingen afgezonken.

SCHENKING Rijkswaterstaat Zeeland heeft aangegeven dat het betonnen scheepscasco uiterlijk 1 oktober 2010 uit het gebied de Schelphoek verwijderd zal moeten zijn gezien de gebiedsontwikkelingen die de diverse overheidsorganisaties voor ogen hebben met de Schelphoek. Rijkswaterstaat schenkt het scheepscasco waarmee de unieke kans wordt gecreëerd in de Grevelingen een bijzonder onderwaterobject te realiseren. Het zal veel duikers naar Zeeland trekken en mensen die normaal maar één of twee keer in Nederland of Zeeland duiken over

de streep trekken om een derde of wel een vierde keer naar Zeeland te komen duiken.

Het ontbreekt de SZDW op dit moment nog aan de middelen om een dergelijk project in Zeeland volledig zelfstandig te financieren. Een aantal partijen heeft aangegeven financieel te willen participeren: gemeente Schouwen-Duiveland, Provincie Zeeland, Natuur- en Recreatieschap de Grevelingen en de Nederlandse Onderwatersport Bond. Het begrotingstekort is zoals gemeld 70.000 euro.

OVEREENSTEMMING Over het afzinken van het scheepscasco bestaat al geruime tijd overeenstemming. Graag in de Grevelingen! Dat biedt, zo is gebleken, vele kansen. Het onderwaterleven en de watercondities in de Grevelingen zijn optimaal en recente techno-

logische ontwikkelingen maken het mogelijk om camera's onder water en boven water met elkaar te verbinden. Een onderwater geplaatste webcam biedt een blik in de Grevelingen waardoor men boven water een impressie krijgt van de mooie natuur onder de waterpiegel. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid iedereen op, aan of boven het water met het onderwaterleven in aanraking te brengen. De functie van de duikplaats wordt hierdoor breder. Ook de begeleiders van de duikers kunnen zo de sfeer van het onderwaterleven proeven.

Het betonnen scheepscasco zal – zo is de verwachting – een grote aantrekkingskracht hebben op de steeds groter wordende groep van bewuste natuurliefhebbers. Het afzinken van scheepscasco's is dan ook nadrukkelijk bedoeld als versterking van de natuurwaarden.

In het buitenland een bekend fenomeen, in Nederland vooralsnog een noviteit: recreatie en natuur ontwikkeling onder water gaan hand in hand. En, ook dat natuurlijk, er voor zorgen dat het duikobject voor vrijwel iedere duiker en niet-duiker toegankelijk wordt.

DOELSTELLINGEN Hoofddoelstelling van het project is immers het creëren van een uniek, openbaar toegankelijk kunstmatig rif voor duikers door het afzinken van het betonnen scheepscasco. Subdoelstellingen zijn het versterken van het ecosysteem en de natuur, het inzichtelijk maken van de onderwater natuur voor niet-duikers, het verbeteren van de infrastructuur boven water in de directe nabijheid van het afgezonken schip, zoals beschreven in de blauwdruk inrichting duikplaatsen, en om de lijst niet al te uitput-

tend te maken, het verbeteren van de infrastructuur onder water in de directe nabijheid van het betonnen scheepscasco dat de beleving van de duiksport vergroot.

Overigens: het inzichtelijk maken van de onderwater natuur voor niet-duikers past helemaal in het streven om de onderwatersport een gezicht te geven. 'Duikers zijn,' zo zegt beleidsmedewerker Harry Brands namens de Stichting, 'vaak onzichtbaar aanwezig, achter de dijk of onder water. Deze onzichtbaarheid willen we doorbreken door op het schip op verschillende posities webcams aan te brengen. Deze worden aangesloten op een aantal lcd schermen boven water, op nader te bepalen locaties. Ook worden de onderwaterbeelden direct gestreamd op een website. Je kunt dan vanuit huis bijvoorbeeld zien of het druk is en wat die dag het zicht is.'

KABELLAAR Uit een aantal alternatieve locaties is de locatie nabij duikcentrum de Kabbelaar gekozen als meest geschikte locatie. Redenen hiervoor zijn: het voorzieningsniveau boven water is hoog (4-sterren duikplaats), het scheepscasco versterkt de reeds aanwezig faciliteiten onder water, het is een economische impuls voor ondernemers in het gebied, de beroepsvissers hebben deze locatie aangewezen als meest geschikte en – zeker ook niet onbelangrijk – de dorpsraad Scharendijke is positief over de locatie.

Het betonnen scheepscasco komt op een diepte te liggen van gemiddeld 15 meter en wordt geplaatst op een fundering van steen. Hierdoor ligt het stabiel en wordt voorkomen dat het wegzakt. De boeg van het schip komt op 9 meter diepte te liggen en daardoor 3 meter onder het oppervlak. De achtersteven komt op 21 meter te liggen en daardoor 15 meter onder het oppervlak. Het schip ligt onder een hoek van 45 graden naar de wal toe. Deze locatie is op basis van onderzoek door duikcentrum de Kabbelaar tot stand gekomen.

AANPASSINGEN Er zullen vooruitlopend op de te verwachte toename van de toeristenstroom aanpassingen gedaan worden aan de voorzieningen ter plekke. Zo komen er onder meer extra parkeerplaatsen en een toilet/douche/omkleed gebouw. Een vertegenwoordiger van Duikcentrum de Kabbelaar is ook belast met het vinden en overtuigen van sponsors om het begrotingstekort te dichten. Overigens: alle financiële geldstromen lopen via en worden beheerd door de stichting Zeeuwse Duikwrakken.

Droombeeld

► In de plannen over het verplaatsen en afzinken van een betonnen scheepscasco (kunstrif) vanuit de Schelphoek naar de Grevelingen (Brouwersdam) is door de samenstellers, ook een droom opgenomen. Van Bastian Mathijssen van de Kabbelaar om precies te zijn. Te mooi om dat droombeeld hieronder niet weer te geven.

(...) Als de wekker gaat spring ik uit mijn bed en kleed ik me haastig aan. De kriebels in mijn buik verraden dat ik de komende gebeurtenis spannend vind. Met vier personen hebben we een wrakduikopleiding geboekt in Scharendijke. Na het ontbijt halen we bij de duikschool onze gehuurde spullen op. Gelukkig hebben ze voor iedereen passende duikpakken, trimvesten en duik schoenen. We verzamelen al onze spullen en maken kennis met de instructeur. Eerst de theorie goed doornemen, gelukkig met een instructiefilm. Daarna zullen we gaan duiken naar het 58 meter lange wrak. Piet, de instructeur, voelt mijn spanning aan en stelt me gerust. Hij vertelt me dat de spanning goed is en me scherp houdt.

De pakken trekken we buiten meteen aan en we controleren alvast de lucht in onze persluchtflessen. Als dit in orde blijkt, lopen we met de zwemvliezen en duikbril in de hand naar de steiger. Aan het einde van de steiger controleer ik het materiaal van mijn buddy (een zogenaamde buddycheck) en zij natuurlijk dat van mij. We kennen elkaars apparatuur, maar controleren alles toch extra goed...we vinden de komende gebeurtenis allebei spannend... maar alles is in orde. De instructeur geeft ons de laatste instructies en daar gaat de eerste al te water!

Ik hou mijn fles aan de onderkant beet en doe een grote stap voorwaarts van de steiger...oef...het water is iets kouder dan ik gedacht had. We zwemmen in een vijftal naar de boei die aangeeft waar het wrak ligt. Iedereen geeft het 'OK-teken', ik maak vervolgens een hoekduik, zwaai nog even met mijn vin boven water en zak ten slotte naar beneden. Even goed klaren, nu de druk op mijn oren toeneemt. We dalen allemaal in gelijke snelheid af. Het zicht is goed, wel vijf of zes meter. Voor me zie ik ineens iets...ik voel een hand op mijn arm en kijk naar mijn buddy. Zij wijst ook opgewonden naar beneden...Kijk!!!...langzaam uit het donker doemt de boeg van het wrak op...even blijven we allebei hangen in het water...Wauw!! Wat mooi!... Het wrak is begroeid met anemonen en zakpijpen, een school steenbolken zwemt het ruim in.

De instructeur geeft aan dat we aan de rechterzijde langs het wrak zwemmen richting de achtersteven. Er komt ons een school met haringen tegemoet, het zijn er wel duizend of meer. De school vis opent zich net voor ons en sluit zichzelf weer achter ons. Dit is echt gaaf! We zijn nu bij de achtersteven en stijgen een paar meter op naar het dek en zien meteen de stuurhut. Er loopt een enorme kreeft op het dak van de stuurhut. Ik werp een blik in de stuurhut en kijk recht in een observatiecamera die in de stuurhut staat. Ik zwaai en geef het 'OK-teken' in de camera, wetende dat er bijna altijd wel iemand kijkt bij de beeldschermen in de onderwaterkijker. Ik kijk op mijn drukmeter en zie dat ik nog maar een halve fles lucht over heb. Ik geef dit aan mijn buddy en instructeur. We gaan langzaam terug met de gedachte dat we komende dagen nog zeker twee keer terug gaan.

We komen aan de oppervlakte vlakbij de duiktrap en lopen over de steiger richting de omkleedruimte. Alle vier praten we druk over onze belevenissen. We douchen ons in de omkleedruimte van het hotel. Heerlijk, dat warme water over mijn lijf na deze duik. Het koude water en de spanning vallen van mij af. Helemaal ontspannen drinken we even later een bakje koffie in het eetcafé van het duikcentrum en vullen we met onze instructeur onze logboeken in, we bestellen nog wat te eten en bespreken de duik van morgen al voor. Ik kijk er nu al naar uit! (...)